

ГРОМАДСЬКА СПІЛКА
ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ
«НАЦІОНАЛЬНА АСАМБЛЕЯ ЛЮДЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ УКРАЇНИ»

п/р 26001000039141, Філія АТ "Укресімбанк"
в м. Києві, МФО 322313, код ЄРДПОУ 26114037

п/р 35230089009704, ДКСУ м. Києва
МФО 820172, код ЄРДПОУ 26114037

01030, м. Київ, вул. Рейтарська, 8/5А, к.110 т. 279-61-82, ф. 279-61-74, 234-01-17, e-mail: office-naiu@ukr.net www.naiu.org.ua

05.11.2019р. №378/2
на № _____ від _____

**Уповноваженому Президента
України з прав людей з інвалідністю
Сушкевичу В.М.**
вул. Банкова, 11, м. Київ, 01220

*Звернення щодо порушення прав осіб з інвалідністю та МГН
на доступ нарівні з іншими при проектуванні
та веденні робіт за проектом «Реконструкція пл. Двірцевої у м. Львові»
Повторно*

Шановний Валерію Михайловичу!

На звернення ГС «Всеукраїнське громадське об'єднання «Національна Асамблея людей з інвалідністю України» (далі – НАІУ) до Вас від 12.07.2019 №211/2 щодо порушення прав осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення (далі – МГН) на доступ нарівні з іншими при проектуванні та веденні робіт за проектом «Реконструкція пл. Двірцевої у м. Львові», а також за Вашим сприянням, врешті, 4 жовтня цього року Департаментом ДАБІ у Львівській обл. було проведено позапланову перевірку щодо дотримання на об'єкті «Реконструкція пл. Двірцевої у м. Львові» суб'єктами містобудування вимог законодавства у сфері містобудівної діяльності, будівельних норм, стандартів і правил.

Позапланова перевірка відбулася на підставі Наказу Департаменту ДАБІ у Львівській обл. від 20.09.2019р. № 269 П, Направлення Департаменту ДАБІ у Львівській обл. № 615/19-пз від 23.09.2019р.

До позапланової перевірки було залучено представника від організації-заявника - НАІУ її представника у Львівській обл., Голову ГО «Реабілітація осіб з інвалідністю» Ярослава Грибальського.

Під час перевірки було виявлено ряд порушень чинного законодавства, державних будівельних норм та стандартів як під час розробки проектної документації, так і передачі її на виконання генпідрядником, а також на стадії вже виконаних робіт.

Однак, в Акт позапланової перевірки інспекторами ДАБІ у Львівській обл. було внесено лише частину недоліків, на котрі звертав увагу представник від НАІУ, голова правління ГО «Реабілітація осіб з інвалідністю» Я. Грибальський. Підписуючи названий Акт Я. Грибальський зробив допис «Із зауваженнями, на 15 арк.».

Вважаємо, що при проектуванні та веденні робіт за проектом Реконструкція пл. Двірцевої у м. Львові» порушено наступні Законодавчі акти:

- Конвенцію ООН про права осіб з інвалідністю,
- Закон України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні»: (ст.4, ст.12, ст.26, ст.27, ст.28;

- Закон України «Про запобігання та протидії дискримінації»: ст.1, ст.4;
- Закон України «Про електротранспорт», який вказує, що транспортні послуги мають бути доступні для усіх верств населення. А Правила користування міським електричним транспортом, які повинні гарантувати пасажирам право на одержання якісних і безпечних транспортних послуг відповідно до цього Закону.

- Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності», що вимагає дотриманням вимог будівельних норм, державних стандартів і правил.

Порушено Державні будівельні норми, стандарти, правила та накази:

- ДБН В.2.2-17:2006 «Доступність будівель і споруд»: п.6.1.3, п.5.13, 5.7
- ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд»:п.п.4.1 4.2, 4.3 4.4
8.2.2. 8.2.6

- ДБН Б.2.2-5:2011 «Благоустрій територій»: п.п. 9.4.16, 4.20, 4.20.8, 5, 4.2.8,
5.6.10

- ДБН В.2.3-5:2018 Вулиці та дороги населених пунктів. п.5.4.6

- ДБН В.2.3-18 Трамвайні та тролейбусні лінії, з врахуванням Змін № 1, № 2:
п.п.5.4.9, 10.3.5

- ДСТУ 4070 Вагони трамвайні, п.4.5.1

- Наказ Мінрегіону від 23.09.2003 № 154 «Про затвердження Порядку проведення ремонту та утримання об'єктів благоустрою населених пунктів» (також вказує на необхідність встановлення бортового каменю на зупинках громадського транспорту на рівні підлоги транспортного засобу загального користування).

Зважаючи на викладене, та керуючись Актом позапланової перевірки Департаменту ДАБІ у Львівській обл. № 653/19 від 08.10.2019р., просимо порушити питання перед Міністерством розвитку громад та територій, а також ДАБІ України щодо повторного проведення перевірки вже інспекторами ДАБІ України із залученням представників від ОГС осіб, які опікуються проблемами осіб з інвалідністю в частині доступності середовища та дотримання прав осіб з інвалідністю.

Додатки:

1. *Зауваження і доповнення до Акту позапланової перевірки Департаментом ДАБІ у Львівській обл. ;*

2. *Порушення норм законодавства при проектуванні та веденні будівельних робіт за проектом «Реконструкція пл. Двірцевої у м. Львові»;*

3. *Акт позапланової перевірки № 653/19 від 08.10.2019р.*

З повагою

Виконавчий директор

Координатор програми НАІУ

«Безбар'єрна Україна»

Голова правління

ГО «Реабілітація осіб з інвалідністю»

Н. Скрипка

Я. Грибальський

Зауваження і доповнення до Акту позапланової перевірки Департаментом ДАБІ у Львівській обл.

(направлення від 23.09.2019),

що відбулася 04.10.2019р. на пл. Двірцева у м.Львові в час 15.00 16.30

висновок Я. Грибальського, члена ГР при ДАБІ У, посв.№ 0126

При огляді стану виконаних робіт безпосередньо на об'єкті було зауважено:

1. До реконструкції на пішохідних шляхах в місцях виходу з проїзної частини на тротуар перед будівлею вокзалу були пониження в рівень 0, з похилими площинами і тактильними елементами.

Після реконструкції там, де колись були плавні пониження із тактильними смугами, (див. фото зліва), виконавці робіт, керуючись «Проектом реконструкції пл. Двірцева у м. Львові», ліквідували цей пандус і встановили бордюри. Згодом, неподалік від входу до Зали офіційних делегацій, бордюри усунули, виконали похилу, не передбачивши водовідведення. Як результат, тепер тут водойма з водою. (див. фото зправа)

До реконструкції

Після реконструкції ☹

2. Решітки дощоприймачів з чарунками 2,5x2,5 см, є травмонебезпечними, Порухення вимог:

ДБН В.2.2-17, п 6.1.3; ДБН Б.2.2-5:2011 п. 9.4.16

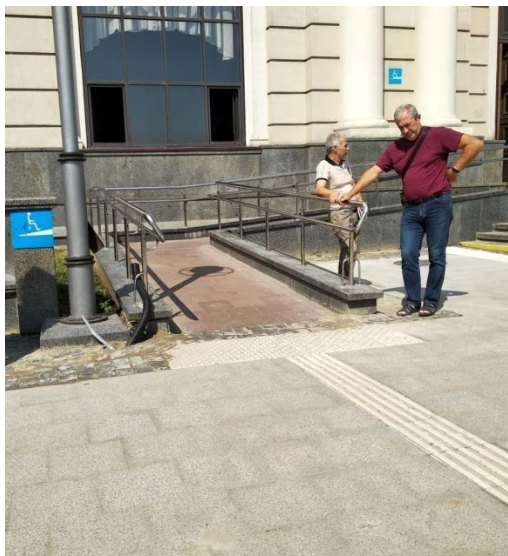
3. Місця для паркування транспорту осіб з інвалідністю знаходяться на відстані 150 м від Центрального входу і 200 м і від входу до Приміської зали.

Порушено вимоги:

ДБН В.2.2-17: п. 5.13;

ДБН Б.2.2-5:2011: п. 4.20.5

4. Встановлена перед пандусом попереджувальна тактильна смуга (ДБН 2.2.40, п. 8.2.10) створює небезпеку для виїзду/з'їзду на/з пандуса для осіб в кріслах колісних.

Порушено вимоги:

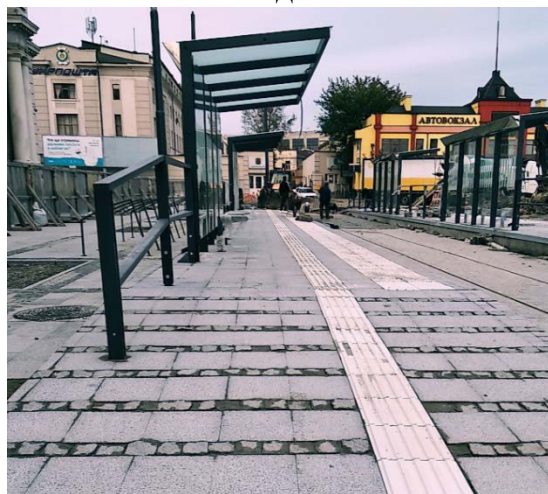
ДБН 2.2.40:2018: пп. 4.4, 8.2.2, 8.2.6, 8.2.10;

ДБН Б.2.2-5:201: п.4.2.8

5. Платформи зупинок громадського транспорту.

Пандус на платформи трамвайних зупинок:

Замощення на пандусах платформ трамвайних зупинок викладено в комбінації колотим каменем є створює нерівну поверхню і є травмонебезпечним для МГН

Порушення вимог:

- *ДБН В.2.2-17, п. 5.7, ДБН Б.2.2-5:2011. П.5.6.10*

6. Засоби орієнтації для осіб з порушенням зору:

Зайва направляюча ТС. На платформі вона не потрібна. (направляюча ТС не дає заблукати... де саме на платформі можна заблукати...) . На локації ширина попереджувальної ТС 0,6м та на відстані 0,3м. направляюча ТС завширшки 0,3м.. Користувачу буде майже неможливо використовувати обидві ТС. ефект зашумлення.

Порушено вимоги:

ДБН 2.2.40:2018: п. 8.2.12,

7. Висота платформи трамвайних зупинок має бути в рівень підлоги або першої сходинки трамваю. **(не бачу реальних показників).**

Порушено вимоги:

ДБН В.2.3-5:2018;

ДБН В.2.3-18 п.5.4.6,5.4.9, 10.3.5;

ДСТУ 4070, п. 4.5.1.;

Наказ Мінрегіону від 16.06.2017 № 151

8. Пандус на платформи зупинок нерейкового транспорту:

Нахил виглядає надто стрімким. Висота платформи автобусної зупинки має бути врівень першої сходинки або підлоги

Порушено

Наказ від 23.09.2003 № 154 «Про затвердження Порядку проведення ремонту та утримання об'єктів благоустрою населених пунктів»

9. **Стан покриття на площі**, а особливо на пандусах платформ трамвайних зупинок є нерівним: комбінація замощення гранітних плит із колотим базальтовим каменем з виступами на стиках утворює нерівності, що є небезпечним для осіб МГН, особливо для осіб в кріслах колісних.

Порушення вимог:

ДБН В.2.2-17: п5.7;

ДБН В.2.2-40: п 5.1.7;

ДБН Б.2.2-5:2011, п. 5.6.10

10. **Не передбачено вимоги доступності**, інформативності і безпеки.

Порушено вимоги:

ДБН В.2.2-40: пп. 4.1., 4.2., 4.3.,

ДБН Б.2.2-5:2011: пп. 4.1.1., 4.1.2., 4.1.3., 4.20.1, 4.20.2., 4.20.6 4.20.8,

11. **Елементи благоустрою** (замощення і матеріал) скоріше дезорієнтують, аніж мають допомагати в просторовій орієнтації особам з порушенням зору. Тактильна смуга (ТС) прокладена на бруківці. З точки зору візуального аналізу, співвідношення ТС та поверхні на яку вона встановлена, не є тактильним (вони (ТС та поверхня пішохідного шляху) однаково сприймаються на дотик.). Місце розвороту (зміни напрямку руху) ТС дублюється додатковою тактильністю каменю бруківки. Як наслідок навіть при умові дотримання вимог тактильного співвідношення ТС та поверхні, користувачу буде неможливо правильно ідентифікувати місце зміни напрямку руху.

порушено вимог:

ДБН В.2.2-40:2018, п. 8.1.2., 8.2.1.,8.2.2

12. **Не досконала Система засобів орієнтації та інформаційної підтримки**, а саме тактильні та візуальні елементи доступності, на всіх шляхах руху до будівель і споруд. Не відомо, чи відбулося коригування проекту в цій частині. Однак, станом на день позапланової перевірки ДАБІ 04.10.2019р. елементи виконаного благоустрою (замощення і матеріал) скоріше дезорієнтують, аніж мають допомагати в просторовій орієнтації особам з порушенням зору.

Ця вимога передбачена, але не враховано у проекті «Реконструкція пл.Двірцвої у м.Львові». Чим порушено вимоги:

ДБН В.2.2-17, ДБН В.2.2-40, ДБН ДБН Б.2.2-5:2011, ДСТУ-Н Б В.2.2-31:2011.

13. **Тактильні** викладено в комбінації з гладких гранітних плит у поєднанні з колотим базальтовим каменем – усе разом створює нерівну поверхню і є травмонебезпечним для МГН.

14. Вхід до центрального входу будівлі вокзалу

Дивує і те, що на візуалізації робочого проекту «красівенько» зображений пандус до головного входу в будівлю вокзалу (що входить у зону проектування та будівництва). А самому проєкту його немає.

						11/12/2017 – ГП
						РЕКОНСТРУКЦІЯ ПЛОЩІ ДВІРЦЕВОЇ.
Дис.	Клас	Арх.	№	Дат.	Підпис	Догов.
Будівництво	Інж. В.С.					2018
ГП	Миколайчук С.В.					2018
Арх. набір	Степанов О.А.					2018
Архітектор	Мороз В.С.					2018
Територіал	Миколайчук С.В.					2018
ДОРОЖНЯ ЧАСТИНА. БЛАГОУСТРІЙ ТЕРИТОРІЇ.						Спожив.
						Аргумент.
						Аргумент.
ВІЗУАЛІЗАЦІЯ ОБ'ЄКТУ						 <small>Інститут проєктування територій</small>

АТ «Укрзалізниця» листом №Ц/5-24/1241-18 від 26.04.2018, не заперечувало щодо розробки проектних рішень по реконструкції площі Двірцевої разом з територією тротуару перед вокзалом та подальше проведення будівельних робіт з влаштування комплексного благоустрою на даній території. Також даним листом АТ «Укрзалізниця» проінформувало про доцільність отримання додаткових технічних умов (проектом котрих передбачалось влаштування пандуса на центральному вході вокзалу в межах зони проектування та проведення робіт), враховуючи те, що в процесі попереднього проектування під час робочих зустрічей не було враховано включення території тротуару в комплексний проект. Крім цього на робочих зустрічах неодноразово представниками залізниці наголошувалось на необхідності забезпечення належних умов доступності для людей з інвалідністю та необхідності погодження проектних рішень з Координатором програми НАІУ «Безбар'єрна Україна».

Зауваження і доповнення до Акту позапланової перевірки Департаментом ДАБІ у Львівській обл., що відбулася 04.10.2019р. опрацювали:

Ярослав Грибальський
Координатор програми НАІУ «Безбар'єрна Україна»
член ГР при ДАБІ У, посв.№ 0126

Євгеній Світ
Консультант НАІУ з питань доступного середовища для МГН

Порушення норм законодавства при проектуванні та веденні будівельних робіт за проектом «Реконструкція пл. Двірцевої у м. Львові».

Закон України Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні

Стаття 4. Діяльність держави щодо осіб з інвалідністю виявляється у створенні правових, економічних, політичних, соціальних, психологічних та інших умов для забезпечення їхніх прав і можливостей нарівні з іншими громадянами для участі в суспільному житті та полягає у:

виявленні, усуненні перепон і бар'єрів, що перешкоджають забезпеченню прав і задоволенню потреб, у тому числі стосовно доступу до об'єктів громадського та цивільного призначення, благоустрою, транспортної інфраструктури, дорожнього сервісу (далі - об'єкти фізичного оточення), транспорту, інформації та зв'язку,

Стаття 12. Громадські організації осіб з інвалідністю, їх спілки створюються з метою забезпечення рівних прав і можливостей осіб з інвалідністю та їх соціального захисту, виявлення, усунення перепон і бар'єрів, що перешкоджають забезпеченню прав і задоволенню потреб таких осіб, у тому числі стосовно доступу їх нарівні з іншими громадянами до об'єктів фізичного оточення, транспорту, інформації та зв'язку,

Стаття 26. Підприємства, установи та організації зобов'язані створювати умови для безперешкодного доступу осіб з інвалідністю (у тому числі осіб з інвалідністю, які використовують засоби пересування та собак-поводирів) до об'єктів фізичного оточення. Власники та виробники транспортних засобів, повинні забезпечувати надання послуг і виробництво продукту з урахуванням потреб осіб з інвалідністю.

На об'єктах фізичного оточення і транспорті загального користування розміщуються знаки, що застосовуються в міжнародній практиці для позначення їх доступності для осіб з інвалідністю.

На об'єктах фізичного оточення інформація, що оприлюднюється, дублюється рельєфним літерно-цифровим або рельєфно-крапковим шрифтом (шрифтом Брайля).

Стаття 27. Планування і забудова населених пунктів, формування мікрорайонів, проектування, будівництво і реконструкція об'єктів фізичного оточення без пристосування для використання особами з інвалідністю не допускаються. Зазначена діяльність здійснюється з урахуванням думки громадських організацій осіб з інвалідністю.

У разі якщо діючі об'єкти неможливо повністю пристосувати для потреб осіб з інвалідністю, за погодженням з громадськими організаціями осіб з інвалідністю здійснюється їх розумне пристосування з урахуванням універсального дизайну.

Стаття 28. Підприємства, організації та фізичні особи - підприємці, що здійснюють транспортне обслуговування населення, зобов'язані забезпечити спеціальне обладнання транспортних засобів, вокзалів, аеропортів та інших об'єктів, яке б дало змогу особам з інвалідністю безперешкодно користуватися їх послугами.

У тих випадках, коли діючі транспортні засоби не можуть бути пристосовані для використання особами з інвалідністю, органи місцевого самоврядування

створюють інші можливості для їх пересування. При проектуванні і створенні нових засобів пересування, реконструкції і будівництві аеропортів, залізничних вокзалів і автовокзалів, морських і річкових портів обов'язково передбачається можливість їх використання особами з інвалідністю.

Транспорт загального користування (залізничний, морський, річковий, автомобільний, авіаційний, а також міський електротранспорт, у тому числі метрополітен) з метою врахування обмежених можливостей осіб з інвалідністю забезпечується зовнішніми звуковими інформаторами номера і кінцевих зупинок маршруту, текстовими та звуковими системами у салоні для обов'язкового оголошення зупинок.

Транспортні засоби загального користування, що виготовляються в Україні або ввозяться на митну територію України, мають бути пристосовані для користування особами з інвалідністю з вадами зору, слуху та з ураженнями опорно-рухового апарату, а також передбачати можливість встановлення зовнішніх звукових інформаторів номера і кінцевих зупинок маршруту, текстових та звукових систем у салоні для оголошення зупинок.

Закон України Про запобігання та протидії дискримінації.

Стаття 1. Визначення термінів

1. У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

2) дискримінація - ситуація, за якої особа та/або група осіб за їх ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, віку, інвалідності, етнічного та соціального походження, громадянства, сімейного та майнового стану, місця проживання, мовними або іншими ознаками, які були, є та можуть бути дійсними або припущеними (далі - певні ознаки), зазнає обмеження у визнанні, реалізації або користуванні правами і свободами в будь-якій формі, встановленій цим Законом, крім випадків, коли таке обмеження має правомірну, об'єктивно обґрунтовану мету, способи досягнення якої є належними та необхідними;

Стаття 4. Сфера дії Закону

1. Дія цього Закону поширюється на відносини між юридичними особами публічного та приватного права, місцезнаходження яких зареєстровано на території України, а також фізичними особами, які перебувають на території України.

Дія цього Закону поширюється на такі сфери суспільних відносин: громадсько-політична діяльність; доступ до товарів і послуг;

Закон України «Про електротранспорт» вказує, що транспортні послуги мають бути доступні для усіх верств населення. А Правила користування міським електричним транспортом, які повинні гарантувати пасажирам право на одержання якісних і безпечних транспортних послуг відповідно до цього Закону.

Отже, якщо рівень низькопідлогового чи першої сходинки трамваю буде з перепадом висоти, то це не лише погіршує якість послуг для маломобільних груп населення (зокрема і осіб з інвалідністю), але робить транспортні послуги небезпечними і може спричинитися до заподіяння шкоди.

Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності» вимагає дотриманням вимог будівельних норм, державних стандартів і правил.

Тобто, висота платформи трамвайної зупинки не може бути 25 см, коли рівень трамваю є приблизно на висоті 32-34 см. Адже ДБН В.2.3-18 2007 «Трамвайні та троллейбусні лінії» визначають рівень першої сходинки трамвайного вагона - згідно з ДСТУ 4070. В свою чергу ДСТУ 4070-2002 ВАГОНИ ТРАМВАЙНІ регламентують висоту першої сходинки трамваю не більше 0,36 м.